

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 2018 r.

**w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup
podręczników i materiałów edukacyjnych**

Na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, 2203 i 2361) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki udzielania pomocy uczniom objętym Rządowym programem pomocy uczniom w 2018 r. – „Wyprawka szkolna” ustanowionym uchwałą nr/2018 Rady Ministrów z dnia 2018 r. w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2018 r. – „Wyprawka szkolna”;
- 2) formy i zakres pomocy;
- 3) tryb postępowania w sprawie udzielania pomocy.

2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o rodzicach – należy przez to rozumieć również prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osoby prowadzące rodzinny dom dziecka oraz osoby faktycznie opiekujące się dzieckiem – jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka.

§ 2. 1. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, jest udzielana uczniom:

- 1) słabowidzącym,
- 2) niesłyszącym,
- 3) słabosłyszącym,
- 4) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- 5) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- 6) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- 7) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,

8) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w pkt 1–7

– posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996) albo orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203), uczęszczającym w roku szkolnym 2018/2019 do szkół dla dzieci i młodzieży do: klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klas I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas VII–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, lub liceum plastycznego.

2. W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2018/2019 do szkół dla dzieci i młodzieży do: klasy III szkoły podstawowej, klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klas I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, dofinansowanie obejmuje również zakup materiałów edukacyjnych, o których mowa w art. 3 pkt 24 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

3. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2018/2019 do szkół dla dzieci i młodzieży do klasy III szkoły podstawowej, w przypadku gdy uczniowie ci korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o którym mowa w art. 119 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 2203).

§ 3. Wartość pomocy, o której mowa w § 2, nie może przekroczyć kwoty:

1) 225 zł – dla ucznia:

a) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,

- b) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym

–uczęszczającego do klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klas I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy;

2) 390 zł – dla ucznia:

- a) słabowidzącego,
- b) niesłyszącego,
- c) słabosłyszącego,
- d) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- e) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- f) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- g) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a–f

–uczęszczającego do klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia lub klas I i II branżowej szkoły I stopnia;

3) 445 zł – dla ucznia:

- a) słabowidzącego,
- b) niesłyszącego,
- c) słabosłyszącego,
- d) z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- e) z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją,
- f) z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera,
- g) z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona w lit. a–f

–uczęszczającego do liceum ogólnokształcącego, technikum, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas VII–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej lub liceum plastycznego;

4) 175 zł – dla ucznia z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz dla ucznia z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu

umiarkowanym lub znacznym, uczęszczającego do klasy III szkoły podstawowej, w przypadku gdy nie korzysta z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, o którym mowa w art. 119 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych.

§ 4. 1. Pomoc, o której mowa w § 2, jest udzielana na wniosek rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia, albo na wniosek nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby, za zgodą rodziców ucznia albo pełnoletniego ucznia.

2. Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której uczeń będzie uczęszczał w roku szkolnym 2018/2019.

3. Wniosek składa się w terminie ustalonym odpowiednio przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta, właściwego ze względu na siedzibę szkoły.

4. Wniosek o przyznanie pomocy uczniowi:

- 1) ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, ogólnokształcącej szkoły baletowej i liceum plastycznego, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
 - 2) szkoły rolniczej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw rolnictwa,
 - 3) szkoły leśnej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw środowiska,
 - 4) szkoły morskiej prowadzonej przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej,
- składa się w terminie ustalonym odpowiednio przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw rolnictwa lub ministra właściwego do spraw środowiska, ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej.

5. Do wniosku należy dołączyć kopię orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, albo orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe.

§ 5. 1. Dyrektor szkoły, w tym szkoły prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego inną niż gmina, osobę prawną niebędącą jednostką samorządu terytorialnego albo osobę fizyczną, sporządza listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, o których mowa w § 2 ust. 1, oraz przekazuje ją odpowiednio wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta, właściwemu ze względu na siedzibę szkoły.

2. W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych i liceów plastycznych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, dyrektor szkoły przekazuje listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, o których mowa w § 2 ust. 1, ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

3. W przypadku szkół rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, dyrektor szkoły przekazuje listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, o których mowa w § 2 ust. 1, ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa.

4. W przypadku szkół leśnych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska, dyrektor szkoły przekazuje listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, o których mowa w § 2 ust. 1, ministrowi właściwemu do spraw środowiska.

5. W przypadku szkół morskich prowadzonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, dyrektor szkoły przekazuje listę uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, o których mowa w § 2 ust. 1, ministrowi właściwemu do spraw gospodarki morskiej.

6. Lista uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy, o której mowa w ust. 1–5, zawiera imię i nazwisko ucznia, nazwę i adres szkoły oraz klasę, do której uczeń będzie uczęszczał.

§ 6. 1. Wójt, burmistrz lub prezydent miasta przekazuje środki na udzielenie pomocy, o której mowa w § 2, na rachunek bankowy szkoły prowadzonej przez gminę.

2. W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych i liceów plastycznych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, środki na udzielenie pomocy, o której mowa w § 2, przekazuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na rachunek bankowy szkoły.

3. W przypadku szkół rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, środki na udzielenie pomocy, o której mowa w § 2, przekazuje minister właściwy do spraw rolnictwa, na rachunek bankowy szkoły.

4. W przypadku szkół leśnych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska, środki na udzielenie pomocy, o której mowa w § 2, przekazuje minister właściwy do spraw środowiska, na rachunek bankowy szkoły.

5. W przypadku szkół morskich prowadzonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, środki na udzielenie pomocy, o której mowa w § 2, przekazuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, na rachunek bankowy szkoły.

6. Dyrektor szkoły, o której mowa w ust. 1–5, zwraca rodzicom uczniów albo pełnoletniemu uczniowi koszt zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również koszt zakupu materiałów edukacyjnych, po przedłożeniu dowodu zakupu, do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 3.

7. W przypadku szkół prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego inne niż gminy, osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego, osoby fizyczne koszt zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również koszt zakupu materiałów edukacyjnych, po przedłożeniu dowodu zakupu, do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 3, zwraca odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły.

8. W przypadku zakupów indywidualnych, dowodem zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również zakupu materiałów edukacyjnych, jest faktura VAT wystawiona imiennie na ucznia lub rodziców (rodzica) ucznia, rachunek, paragon lub oświadczenie o zakupie odpowiednio podręczników lub materiałów edukacyjnych.

9. W przypadku złożenia oświadczenia, o którym mowa w ust. 8, należy do niego dołączyć informację o rozliczeniu wydatków odpowiednio na zakup podręczników

lub materiałów edukacyjnych tylko w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2018 r. – „Wyprawka szkolna”.

10. W przypadku zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również zakupu materiałów edukacyjnych, dla grupy uczniów, koszt zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych jest zwracany rodzicom uczniów albo pełnoletnim uczniom do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 3, po przedłożeniu potwierdzenia zakupu zawierającego: imię i nazwisko ucznia, nazwę i adres szkoły, klasę, do której uczeń będzie uczęszczał, wykaz zakupionych podręczników lub materiałów edukacyjnych, kwotę zakupu, datę zakupu i czytelny podpis osoby, która dokonała zakupu. Potwierdzenie zakupu wystawia podmiot, który dokonał zakupu, na podstawie faktury VAT i listy uczniów, dla których zakupiono podręczniki lub materiały edukacyjne.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

PREZES RADY MINISTRÓW

UZASADNIENIE

W związku z podjęciem w dniu przez Radę Ministrów uchwały nr/2018 w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2018 r. – „Wyprawka szkolna”, projektowane rozporządzenie określa szczegółowe warunki udzielania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, dla uczniów: słabowidzących, niesłyszących, słabosłyszących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 127 ust. 10 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2018 poz. 996) albo orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, o którym mowa w art. 312 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203).

Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników obejmuje ww. uczniów uczęszczających w roku szkolnym 2018/2019 do szkół dla dzieci i młodzieży do: klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klasy I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas VII–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, lub liceum plastycznego (§ 2 ust. 1 projektu rozporządzenia).

W przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, dofinansowanie obejmuje również zakup materiałów edukacyjnych, o których mowa w art. 3 pkt 24 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r. poz. 2198, 2203 i 2361), uczęszczających w roku szkolnym 2018/2019 do: klasy III szkoły podstawowej, klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klas I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum

ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy (§ 2 ust. 2 projektu rozporządzenia). Ponadto, zgodnie z § 2 ust. 3 projektu rozporządzenia, dofinansowanie zakupu materiałów edukacyjnych nie obejmuje uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających w roku szkolnym 2018/2019 do klasy III szkoły podstawowej, w przypadku gdy uczniowie ci korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, który zapewnia minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, zgodnie z w art. 119 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 2203).

Materiałami edukacyjnymi dla tych uczniów są w szczególności: książki pomocnicze, karty pracy, ćwiczenia rewalidacyjne oraz opracowania wykorzystywane w edukacji przedszkolnej, które są wykorzystywane przez nauczycieli w procesie kształcenia tych uczniów.

Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach, dopuszczonych do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania, a także zakupu materiałów edukacyjnych jest udzielana ww. uczniom niepełnosprawnym uczęszczającym do szkół dla dzieci i młodzieży.

Projekt rozporządzenia określa formę pomocy oraz beneficjentów, którzy z pomocy mogą skorzystać. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych jest jedną z dostępnych form realizacji zadania w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych uczniów niepełnosprawnych.

W ramach programu pomoc przysługuje:

- 1) uczniom klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klas I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum, szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, klas IV–VI ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, klas VII–IX ogólnokształcącej szkoły baletowej, lub liceum plastycznego;

- 2) uczniom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniom z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, na zakup materiałów edukacyjnych. To dofinansowanie dotyczy uczniów uczęszczających w roku szkolnym 2018/2019 do klasy III szkoły podstawowej, klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonej w branżowych szkołach I stopnia, klas I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy. Dofinansowanie zakupu materiałów edukacyjnych przysługuje uczniom klasy III szkoły podstawowej jedynie w przypadku gdy ci uczniowie nie korzystają z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, który zapewnia minister właściwy do spraw oświaty i wychowania.

W 2018 r., ze względu na zapewnienie przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zgodnie z w art. 119 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych, uczniom uczęszczającym do klasy III szkoły podstawowej, w tym uczniom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniom z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym, a także ze względu na zapewnienie dotacji celowej na podręczniki, materiały edukacyjne i materiały ćwiczeniowe uczniom niepełnosprawnych uczęszczającym do odpowiednich klas szkół podstawowych oraz gimnazjów – uczniowie ci nie są odbiorcami pomocy przewidzianej w Rządowym programie pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”. Wyjątek stanowią uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, którzy uczęszczając do klasy III szkoły podstawowej mogą otrzymać dofinansowanie na zakup materiałów edukacyjnych, w przypadku gdy uczniowie tych klas nie będą korzystać z podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, zapewnionego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

W 2018 r. w przypadku uczniów objętych programem istnieje możliwość zakupu podręczników do kształcenia specjalnego, ale bez podwyższenia kwoty dofinansowania.

Uczniowie niesłyszący, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, umiarkowanym lub znacznym oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, mają prawo do otrzymania dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach.

Ponieważ uczniowie słabowidzący, niesłyszący, słabosłyszący, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność wymieniona wyżej, realizują tę samą podstawę programową kształcenia ogólnego i podstawę programową kształcenia w zawodach co ich pełnosprawni rówieśnicy i mogą korzystać z podręczników do kształcenia ogólnego i podręczników do kształcenia w zawodach dostępnych na rynku, zasadne wydaje się umożliwienie im otrzymania dofinansowania zakupu każdego podręcznika, który zostanie dla nich wybrany, zgodnie z art. 22ab ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniowie z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, realizują odrębną podstawę programową kształcenia ogólnego. Nauczyciele, realizując treści określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego, mogą korzystać z podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, oraz z materiałów edukacyjnych dostępnych na rynku.

Projekt rozporządzenia określa maksymalne kwoty udzielanej w ramach programu pomocy dla poszczególnych grup uczniów. Zróżnicowanie wysokości kwot dofinansowania wynika z analizy cen kompletu podręczników dostępnych na rynku dla poszczególnych klas i ich wzrostu na kolejnych etapach edukacyjnych (§ 3 projektu rozporządzenia).

Zgodnie z § 3 pkt 1 projektu rozporządzenia, w przypadku zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych ich koszt został określony na poziomie 225 zł dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym

lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do klasy III dotychczasowej zasadniczej szkoły zawodowej prowadzonych w branżowych szkołach I stopnia, klasy I i II branżowej szkoły I stopnia, liceum ogólnokształcącego, technikum lub szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy.

Dofinansowanie dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym lub z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, uczęszczających do klasy III szkoły podstawowej, w wysokości 175 zł, jest związane z koniecznością ewentualnego zastąpienia podręcznika do zajęć z zakresu edukacji: polonistycznej, matematycznej, przyrodniczej i społecznej, który zapewnia minister właściwy do spraw oświaty i wychowania (§ 3 pkt 4 projektu rozporządzenia).

Kwota dofinansowania zakupu podręczników w 2018 r. nie ulega zmianie w porównaniu z latami 2013–2017. Zebrane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej dane o średniej wartości dofinansowania zakupu podręczników w ramach programu „Wyprawka szkolna” w latach 2013–2017 wskazują, że dotychczasowe kwoty przewidziane w programie są wystarczające.

W projekcie rozporządzenia określono tryb ubiegania się o przyznanie pomocy. Pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego, lub podręczników do kształcenia w zawodach oraz zakupu materiałów edukacyjnych przyznaje się na wniosek rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, opiekuna faktycznego) albo pełnoletnich uczniów albo na wniosek nauczyciela, pracownika socjalnego lub innej osoby, za zgodą rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, osób faktycznie opiekujących się dzieckiem – jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo pełnoletniego ucznia (§ 4 ust. 1 projektu rozporządzenia). Wniosek składa się do dyrektora szkoły, do której będzie uczęszczał uczeń. Przyczyny osobiste rodziców lub problemy z prawidłowym wypełnianiem funkcji rodzicielskiej mogą być powodem rezygnacji z osobistego występowania z prośbą o pomoc lub mogą być przyczyną niedopełnienia formalności związanych z przygotowaniem stosownego wniosku. W takich sytuacjach rolę

wnioskodawcy spełniają inne osoby wskazane w projekcie rozporządzenia, jednak za zgodą rodziców ucznia (prawnych opiekunów, rodziców zastępczych, osób prowadzących rodzinny dom dziecka, osób faktycznie opiekujących się dzieckiem – jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo pełnoletniego ucznia.

Termin składania wniosków o przyznanie pomocy ustala odpowiednio wójt, burmistrz lub prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły (§ 4 ust. 3 projektu rozporządzenia). W przypadku ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia, ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych, ogólnokształcącej szkoły baletowej oraz liceum plastycznego, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – termin ustala minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (§ 4 ust. 4 pkt 1 projektu rozporządzenia). W przypadku szkół rolniczych prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa – termin składania wniosków ustala minister właściwy do spraw rolnictwa (§ 4 ust. 4 pkt 2 projektu rozporządzenia). Natomiast w przypadku szkół leśnych prowadzonych przez ministra właściwego do środowiska – termin składania wniosków ustala minister właściwy do spraw środowiska (§ 4 ust. 4 pkt 3 projektu rozporządzenia), zaś w przypadku szkół morskich – minister właściwy do spraw gospodarki morskiej (§ 4 ust. 4 pkt 4 projektu rozporządzenia). Projekt przewiduje, że do wniosku o udzielenie pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników należy dołączyć kopię orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wskazującego na uprawnienie do otrzymania przez ucznia pomocy w ramach programu (§ 4 ust. 5 projektu rozporządzenia).

Dyrektor szkoły jest zobowiązany do sporządzenia listy uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych (§ 5 projektu rozporządzenia).

Dotację na dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów objętych programem, z wyłączeniem uczniów szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, ministra właściwego do spraw rolnictwa, ministra właściwego do środowiska oraz ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, otrzymuje gmina właściwa ze względu na siedzibę szkoły.

Gmina przekazuje środki na wypłatę pomocy dla uczniów szkół, dla których jest organem prowadzącym, na rachunek bankowy szkoły (§ 6 ust. 1 projektu rozporządzenia). Koszty zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych, po przedłożeniu dowodu zakupu, zwraca

rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka, osobom faktycznie opiekującym się dzieckiem – jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) albo pełnoletniemu uczniowi, dyrektor szkoły. W przypadku uczniów szkoły, której organem prowadzącym jest jednostka samorządu terytorialnego inna niż gmina, osoba prawna niebędąca jednostką samorządu terytorialnego lub osoba fizyczna, zwrotu kosztu zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych dokonuje wójt, burmistrz, prezydent miasta, właściwy ze względu na siedzibę szkoły (§ 6 ust. 6 projektu rozporządzenia).

W przypadku ogólnokształcących szkół muzycznych II stopnia, ogólnokształcących szkół sztuk pięknych, ogólnokształcących szkół baletowych oraz liceów plastycznych, prowadzonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, środki na dofinansowanie zakupu podręczników przekazuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na rachunek bankowy szkoły (§ 6 ust. 2 projektu rozporządzenia).

W przypadku szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw rolnictwa, środki na dofinansowanie zakupu podręczników przekazuje minister właściwy do spraw rolnictwa na rachunek bankowy szkoły (§ 6 ust. 3 projektu rozporządzenia).

W przypadku szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw środowiska, środki na dofinansowanie zakupu podręczników przekazuje minister właściwy do spraw środowiska na rachunek bankowy szkoły (§ 6 ust. 4 projektu rozporządzenia).

W przypadku szkół prowadzonych przez ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej, środki na dofinansowanie zakupu podręczników przekazuje minister właściwy do spraw gospodarki morskiej, na rachunek bankowy szkoły (§ 6 ust. 5 projektu rozporządzenia).

Dowodem zakupu jest imienna faktura VAT, rachunek, paragon lub oświadczenie o zakupie podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również materiałów edukacyjnych (§ 6 ust. 8 projektu rozporządzenia).

Ponadto, w przypadku złożenia oświadczenia o zakupie podręczników lub materiałów edukacyjnych utrzymuje się konieczność zawarcia w oświadczeniu informacji o rozliczeniu wydatków odpowiednio na zakup podręczników lub materiałów edukacyjnych tylko w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2018 r. „Wyprawka szkolna”

(§ 6 ust. 9 projektu rozporządzenia). Wyklucza się w ten sposób możliwość przedstawienia potwierdzenia wydatków w formie faktury na zakup podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym – również materiałów edukacyjnych finansowanych np. w ramach wydatków ze stypendium szkolnego i jednocześnie oświadczenia o zakupie tych samych podręczników lub materiałów edukacyjnych z programu „Wyprawka szkolna”.

Projekt rozporządzenia w § 6 ust. 10 określa także możliwość zwrotu kosztów zakupu podręczników na podstawie potwierdzenia zakupu podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, również materiałów edukacyjnych, wystawionego przez podmiot (np. radę rodziców), który dokonał zakupu dla grupy uczniów. Potwierdzenie zakupu powinno zawierać: imię i nazwisko ucznia, nazwę i adres szkoły, klasę, do której uczeń będzie uczęszczał, wykaz zakupionych podręczników, a w przypadku uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym oraz uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi, w przypadku gdy jedną z niepełnosprawności jest niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym, również materiałów edukacyjnych, kwotę zakupu, datę zakupu i czytelny podpis osoby, która dokonała zakupu. Potwierdzenie wystawia się na podstawie faktury VAT oraz listy uczniów, dla których dokonano zakupu podręczników do kształcenia ogólnego, w tym podręczników do kształcenia specjalnego lub podręczników do kształcenia w zawodach, a także materiałów edukacyjnych.

W przypadku zakupu dla grupy uczniów podręczników i materiałów edukacyjnych tego samego rodzaju w określonym wydawnictwie lub księgarni podmiot zamawiający, np. rada rodziców, rodzic, nauczyciel, otrzymuje fakturę bez wyszczególnienia osób, dla których zakupiono podręczniki i materiały edukacyjne. Zatem osoba, która dokonała zakupu nie ma możliwości przekazania indywidualnym odbiorcom imiennych faktur, które staną się podstawą do zwrotu poniesionych kosztów w ramach programu. Zamawianie podręczników dla grupy uczniów bezpośrednio u wydawcy lub w księgarni jest częstą praktyką w szkołach. Działanie to prowadzi do obniżenia kosztów zakupu.

Proponuje się, aby rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszeniu, ze względu na ważny interes społeczny. Rodzice uczniów (prawni opiekunowie, rodzice zastępczy, osoby prowadzące rodzinny dom dziecka, osoby faktycznie opiekujące się dzieckiem – jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) oraz pełnoletni uczniowie rozpoczynający naukę od dnia 1 września 2018 r., już w okresie ferii letnich podejmują działania zmierzające do zakupu podręczników na dany rok szkolny, rozkładając tym samym ponoszone wydatki na kolejne miesiące. Wejście w życie rozporządzenia we wskazanym terminie pozwoli rodzicom uczniów (prawnym opiekunom, rodzicom zastępczym, osobom prowadzącym rodzinny dom dziecka, osobom faktycznie opiekującym się dzieckiem – jeżeli wystąpiły z wnioskiem do sądu opiekuńczego o przysposobienie dziecka) lub pełnoletnim uczniom na szybsze zapoznanie się z określoną w projekcie rozporządzenia formą i zakresem pomocy, kryteriami ubiegania się o pomoc, wysokością pomocy oraz trybem postępowania w sprawie otrzymania pomocy, w tym dokumentami niezbędnymi do otrzymania wsparcia ze strony państwa, a także pozwoli na zgromadzenie wszystkich odpowiednich dokumentów. Dodatkowo, szybkie wejście w życie rozporządzenia pozwoli na niezwłoczne przyjęcie przez gminy uchwał dotyczących realizacji programu na terenie poszczególnych samorządów w celu rozpoczęcia wypłaty pomocy osobom zainteresowanym przed rozpoczęciem roku szkolnego. Wejście w życie rozporządzenia z dniem następującym po dniu ogłoszenia wynika więc z konieczności pilnego przystąpienia do realizacji zadania w zakresie pomocy w formie dofinansowania zakupu podręczników lub materiałów edukacyjnych. Ponadto, zasady demokratycznego państwa prawa nie stoją na przeszkodzie, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie w ww. terminie.

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 239 oraz z 2004 r. poz. 2039 oraz z 2004 r. 597 poz.) i w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Projekt rozporządzenia jest działaniem na rzecz uczniów z niepełnosprawnością objętych programem w zakresie zapewnienia dostępu do podręczników lub materiałów edukacyjnych. Działania we wskazanym zakresie są jedynymi działaniami podjętymi na rzecz ww. odbiorców programu.

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców.

Przedmiot regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej. W związku z tym projekt rozporządzenia nie wymagał zasięgnięcia opinii, konsultacji ani uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej.